

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, faks. (8 5) 262 3120, el. p. dmm@lrkm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-02-19 Nr. S1- 49

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – ministerija) teikia pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020-02-10 išvadą Nr. NV-369 patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 8 d. nutarimo Nr. 259 „Dėl viceministrų skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuriuo yra siūloma padidinti viceministrų Kultūros ministerijoje skaičių iki 4.

Pagal šiuo metu galiojantį Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 8 d. nutarimą Nr. 259 „Dėl viceministrų skaičiaus patvirtinimo“, Kultūros ministerijoje nustatytas viceministrų skaičius yra 3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 31 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad viceministrai organizuoja ir kontroliuoja, kaip vykdomi Ministro Pirmininko, Vyriausybės ir ministro pavedimai, kontroliuoja, ar rengiami teisės aktų projektai atitinka Vyriausybės programos nuostatas ir teisėkūros reikalavimus, koordinuoja ir kontroliuoja įstaigų prie ministerijos veiklą ir kt.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ kultūros ministrui yra nustatytos 7 valdymo sritys, kurioms, be kita ko, priskirtina kultūros paveldas, etninė kultūra, mėgėjų meninė veikla ir tautinių mažumų politikos koordinavimas, kurių įgyvendinimas yra glaudžiai susijęs su regionų kultūros politika ir kultūros centrų veikla. Šioms sritims didelis dėmesys yra skiriamas ir Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje (pvz., 123, 127.3, 147, 163.2 punktai), ir kituose teisės aktuose, o kultūros paveldo išsaugojimo svarbą patvirtina Lietuvos Respublikos Seimo ratifikuotos UNESCO priimtose Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencijos nuostatos.

Aukščiau aptartos sritys yra tarpinstitucinio pobūdžio, t. y. valstybės politiką pagal kompetenciją jose formuoja (ar prisideda prie formavimo) ne tik Kultūros ministerija, bet ir kitos ministerijos: pvz., Švietimo, mokslo ir sporto ministerija – dėl etninės kultūros ir tautinių mažumų švietimo klausimų; Socialinės apsaugos ir darbo ministerija – dėl tautinių mažumų socialinės integracijos klausimų; Vidaus reikalų ministerija – dėl regioninės plėtros politikos. Ministerijos ir savivaldybių bendradarbiavimo sferoje itin aktualūs klausimai: savivaldybių kultūros įstaigų veiklos efektyvinimas, bazinio kultūros paslaugų paketo sudarymas ir įgyvendinimas, istorinio atminimo įamžinimo principų suformavimas. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad bendradarbiavimui nematerialaus kultūros paveldo apsaugos srityje, etninės kultūros valstybinės globos užtikrinimui ir tautinių mažumų politikos įgyvendinimui yra įsteigtos atskiros institucijos ar įstaigos – Lietuvos

nacionalinė UNESCO komisija ir jos sekretoriatas, Etninės kultūros globos taryba ir Tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Šios aplinkybės patvirtina, kad nurodytų sričių politikos koordinavimas ir formavimas reikalauja intensyvaus tarpinstitucinio bendradarbiavimo politiniu lygmeniu.

Taip pat pažymėtina, kad Nutarimo priėmimas yra būtinas įgyvendinant šiuos priimtus (ar artimiausiu metu planuojamus priimti) teisės aktus:

1) atlikus preliminarą esamo teisinio reguliavimo analizę, paaiškėjo, kad Lietuvos Respublikoje galiojančiuose teisės aktuose nėra nustatyti vieningi principai ir kriterijai įamžinant istorinę atmintį. Kultūros ministerijos parengtame Kultūros politikos pagrindų įstatymo projekte yra siūloma nustatyti, kad rekomendacijas dėl istorinio atminimo įamžinimo tvirtina kultūros ministras.

2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Lietuvos kultūros politikos strategijos patvirtinimo“ patvirtintoje Lietuvos kultūros politikos strategijoje yra numatyta nauja priemonė, leisianti didinti kultūros ir meno įstaigų veiklos kokybę ir efektyvumą, – bazinis kultūros paslaugų paketas, t. y. visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje teikiamų kultūros paslaugų sąrašas, kurį formuojant ir užtikrinant atsakomybę dalintąsi savivaldybės ir centrinė valdžia.

3) Kultūros ministerija pateikė Vyriausybei Kultūros ministerijos nuostatų (toliau – nuostatų) pakeitimo projektą, kuriame praplėstas Kultūros ministerijos veiklos tikslas ir nustatoma, kad ministerija ne tik koordinuoja (kaip nustatyta šiuo metu galiojančiuose nuostatuose), bet ir formuoja valstybės politiką tautinių mažumų srityje. Be to, nuostatų projekte numatyta, kad 2020 m. liepos 1 d. Kultūros ministerija perima asmenų, vykstančių į užsienio lietuvių organizacijas ir kultūros įstaigas, veiklos koordinavimo funkciją iš Užsienio reikalų ministerijos.

4) tautinių mažumų politikos formavimo srityje yra būtina užtikrinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane nustatytų priemonių, susijusių su Tautinių mažumų įstatymo projekto, Tautinių mažumų istorijos Lietuvoje reprezentavimo koncepcijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2019 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. IV-610, įgyvendinimo, valstybės institucijų veiksmų, integruojant tautines mažumas į Lietuvos visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą, taip pat klausimų, susijusių su romų integracijos į Lietuvos visuomenę, koordinavimu.

Be to, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija parengė ir pateikė suinteresuotų institucijų derinimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės komisijos tautinių mažumų klausimams sudarymo“, kuriuo siūloma, jog sudaromos komisijos pirmininko pavaduotoju būtų kultūros viceministras.

5) Kultūros ministerija šiuo metu rengia Dainų švenčių įstatymo pakeitimo įstatymo projektą (įstatymas dėstomas nauja redakcija), kuriuo siūloma stiprinti Dainų ir šokių švenčių tradicijos tęstinumo užtikrinimą, tuo tikslu steigiant Dainų švenčių tarpinstitucinę komisiją, Dainų švenčių tarybą ir numatant, kad šių institucijų veiklą koordinuos ministerija. Taip pat Kultūros ministerijai planuojama priskirti tarpinstitucinio bendradarbiavimo bei Dainų švenčių sklaidos Lietuvoje ir užsienyje koordinavimą.

Pagal esamą Kultūros ministerijos struktūrą kultūros viceministrai kuruoja po du ministerijos struktūrinius padalinius – grupes. Tačiau dėl minėtų valdymo sričių horizontalaus ir tarpinstitucinio pobūdžio jas kuruojantys specialistai dirba skirtinguose padaliniuose, o jų funkcijos yra tik fragmentiškai susijusios su politikos formavimu atitinkamoje srityje, todėl ministerijoje būtinas šių sričių integralus koordinavimo modelis, nustatant tiesioginį politinį jų kuravimą vienam viceministrai.

Taigi siekiant užtikrinti efektyvų valstybės politikos formavimą, racionaliai paskirstyti viceministrų užimtumą pagal jiems priskirtas veiklos sritis bei kryptingai koordinuoti ir kontroliuoti atitinkamos srities pavedimų vykdymą, teisės aktų rengimą ir minėtų įstaigų veiklą, yra būtina steigti papildomą kultūros viceministro pareigybę.

Priėmus Nutarimo projektą, viceministrų skaičius Kultūros ministerijai bus padidintas iki 4, tokiu būdu sudarant galimybę efektyviau formuoti valstybės politiką šiose veiklos srityse:

- etninė kultūra ir nematerialus kultūros paveldas;
- mėgėjų meninė veikla;
- tautinių mažumų politikos koordinavimas;
- bendradarbiavimas su savivaldybėmis formuojant kultūros politiką, kultūros centrų veiklos stiprinimas ir efektyvinimas;
- bazinio kultūros paslaugų paketo sukūrimo ir įgyvendinimo koordinavimas;
- teisinio reguliavimo, susijusio su istorinio atminimo įamžinimu, tobulinimas.

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

Papildomai pažymėtina, kad Nutarimo projekto įgyvendinimui papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės, kadangi viceministro pareigybė būtų įsteigta nedidinant ministerijai didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų skaičiaus, o darbo užmokestis viceministru būtų mokamas neviršijant ministerijai numatyto darbo užmokesčio fondo.

Nutarimo projektas teiktas derinimui Finansų ministerijai ir Vidaus reikalų ministerijai, kurios pastabų ar pasiūlymų Nutarimo projektui neturėjo.

Nutarimo projektą parengė Kultūros ministerijos Teisės ir žmogiškųjų išteklių skyrius (vedėjas Virginijus Varnaitis, tel. 8 608 43764, el. p. virginijus.varnaitis@lrkm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas;
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas;
3. Finansų ministerijos 2020-01-16 rašto Nr. 6K-2000307 kopija, 1 lapas;
4. Vidaus reikalų ministerijos 2020-01-29 rašto Nr. 1D-534 kopija, 1 lapas.

Kultūros ministras

Mindaugas Kvietkauskas